

สารนิพนธ์
พุทธศาสตร์บัณฑิต ประจำปี ๒๕๕๙

หนังสือประกอบการสัมมนาทางวิชาการ
พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต รุ่นที่ ๑๒/๒๕๕๙
พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต รุ่นที่ ๒๖/๒๕๕๙
พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต หลักสูตรนานาชาติ รุ่นที่ ๑๔/๒๕๕๙
พุทธศาสตร์บัณฑิต รุ่นที่ ๖๑/๒๕๕๙
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ณ หอประชุม มวก. ๔๘ พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันที่ ๑๒-๑๕ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๙

สารนิพนธ์

พุทธศาสตร์บัณฑิต ประจำปี ๒๕๕๙

จัดพิมพ์เนื่องในงานพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๕๙

ณ หอประชุม มวก. ๔๘ พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันที่ ๑๒-๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ	: คณะกรรมการกลั่นกรองบทความทางวิชาการ
พิสูจน์อักษร	: คณะกรรมการฝ่ายจัดทำสูจิบัตรและสารนิพนธ์
ออกแบบปก	: นายพิจิตร พรหมลี
จัดรูปเล่ม	: นายสมบูรณ์ เฟ่งพิศ นายวรพันธุ์ แยมหงษ์ปภา
ผู้ประสานงาน	: พระครูวินัยธรสุกรี สุจิตโต
เอื้อเฟื้อภาพ	: กองกิจการนิสิต
พิมพ์ครั้งแรก	: พฤษภาคม ๒๕๕๙
จำนวนพิมพ์	: ๖,๐๐๐ เล่ม
จำนวนหน้า	: ๖๒๖ หน้า

จัดพิมพ์โดย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๓๑๗๐ โทร.๐๓๕ ๒๔๘ ๐๑๓

พิมพ์ที่

:

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑๑-๑๗ ถนนมหาราช ท่าพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง

เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

โทร.๐๒ ๖๒๓ ๕๖๒๔, โทรสาร ๐๒ ๖๒๓ ๕๖๒๓

คำปรารภ

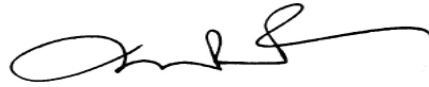
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้กำหนดจัดงานพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๕๙ ณ หอประชุม มวก. ๔๘ พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมี สมเด็จพระพุฒาจารย์ (สนิท ชวนปญฺโญ) กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออก ปฏิบัติหน้าที่แทน ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช มาเป็นองค์ประธานในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช มาเป็นองค์ประธาน ในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จัดการศึกษาในรูปแบบสาขานิคม ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ถึงปัจจุบัน ผลิตบัตติระดับปริญญาตรีแล้ว ๖๑ รุ่น ระดับปริญญาโท ๒๖ รุ่น ระดับปริญญาโท หลักสูตรนานาชาติ ๑๔ รุ่น และระดับปริญญาเอก ๑๒ รุ่น โดยได้ขยายการศึกษาออกไปสู่ภูมิภาค มี ๑๐ วิทยาเขต ๑๗ วิทยาลัยสงฆ์ ๓ ห้องเรียน ๑๔ หน่วยวิทยบริการ และมีสถาบันสมทบ ๗ แห่ง ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ความเจริญรุ่งเรืองของมหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นที่ภาคภูมิใจของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ท่านผู้บริหาร ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย

ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ มหาวิทยาลัยได้จัดกิจกรรมสัมมนาทางวิชาการ กำหนดให้มีปาฐกถาเรื่อง “ธรรมาภิบาลเพื่อการปฏิรูป” โดย พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร., ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ในงานสัมมนาครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมงานมากกว่า ๖,๐๐๐ รูป/คน และคณะทำงานยังได้จัดพิมพ์หนังสือสารนิพนธ์ เนื่องในงานพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๕๙ เพื่อเป็นอนุสรณ์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านผู้บริหาร และคณาจารย์ ตลอดถึงเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย

หนังสือสารนิพนธ์ เล่มนี้ มี ๒ ภาค คือ (๑) ภาคภาษาไทย มีเนื้อหาแบ่งเป็น ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนาและปรัชญา จำนวน ๒๕ บทความ และตอนที่ ๒ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จำนวน ๑๕ บทความ (๒) ภาคภาษาอังกฤษ จำนวน ๓ บทความ รวมบทความทั้งสิ้น ๔๓ บทความ อีกทั้งยังกล่าวถึงประสบการณ์การปฏิบัติศาสนกิจของนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ รุ่นที่ ๖๑ ณ สถานที่ต่างๆ ทั้ง ๔ ภาค ซึ่งเป็นบทสรุปการสัมมนา อันได้สะท้อนสภาพปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังได้จัดพิมพ์หนังสืออีก ๒ เล่ม คือ (๑) สูจิบัตร (๒) ประกาศเกียรติคุณ

ในนามมหาวิทยาลัย ขอขอบคุณและอนุโมทนาขอบคุณอย่างยิ่งต่อคณะกรรมการกลั่นกรอง
บทความทางวิชาการ คณะกรรมการฝ่ายจัดทำสูจิบัตรและสารนิพนธ์ คณาจารย์ที่ได้ส่งบทความ
ทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์ในหนังสือ ตลอดถึงคณะทำงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่ได้ทำงานด้วยวิริยะ อุตสาหะ
ทุ่มเท เสียสละ อุทิศกำลังกายและสติปัญญาาร่วมกันดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือสารนิพนธ์เล่มนี้ให้สำเร็จ
ลุล่วงด้วยดีอันจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการพระพุทธศาสนาสืบไป ด้วยอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย
ขอให้คณะกรรมการทุกท่าน จงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัยทั้ง ๔ ประการ คืออายุ วรรณะ สุข พละ และ
ปฏิภาณ คุณสารสมบัติและธรรมสารสมบัติ ปราศจากโรคพาธอุปัทวันตราย และบรรลुประโยชน์
โสทธิผลสมมโนรถปรารถนาทุกประการ

(พระพรหมบัณฑิต,ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ถ้อยแถลง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้กำหนดจัดงานพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๕๙ ณ หอประชุม มวก. ๔๘ พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมี สมเด็จพระพุทธปาหังจารย์ (สนิท ชวนปญฺโญ) กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออก ปฏิบัติหน้าที่แทน ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช มาเป็นองค์ประธานในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช มาเป็นองค์ประธาน ในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙

มหาวิทยาลัยได้จัดพิมพ์หนังสือสารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อเป็นหนังสือประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เผยแพร่ มอบเป็นธรรมบรรณการแก่พระเถรานุเถระ นิสิต ผู้มีอุปการคุณ และประชาชนผู้มาร่วมในงานพิธีประสาทปริญญาดังกล่าว หนังสือสารนิพนธ์ เล่มนี้มี ๒ ภาค คือ (๑) ภาคภาษาไทย มีเนื้อหาแบ่งเป็น ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนาและปรัชญา จำนวน ๒๕ บทความ ตอนที่ ๒ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จำนวน ๑๕ บทความ (๒) ภาคภาษาอังกฤษ จำนวน ๓ บทความ รวมบทความทั้งสิ้น ๔๓ บทความ ซึ่งเนื้อหาทั้ง ๒ ภาค ดังกล่าวนั้น เป็นบทความทางวิชาการและบทความวิจัย ของท่านผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย นอกจากนั้น ยังได้กล่าวถึงประสบการณ์การปฏิบัติ ศาสนกิจของนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ รุ่นที่ ๖๑ ในการออกไปปฏิบัติศาสนกิจ ณ สถานที่ต่างๆ ทั้ง ๔ ภาค ซึ่งได้สะท้อนสภาพปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะไว้อย่างชัดเจนและผลสรุป ดำเนินงานโครงการบรรพชาสามเณรและอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อนอีกด้วย

ในนามของคณะกรรมการฝ่ายจัดทำสูจิบัตรและสารนิพนธ์ ท่านผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ที่ได้ส่งบทความมาร่วมตีพิมพ์เผยแพร่ในครั้งนี้ พร้อมกันนี้ ต้องขออภัย ต่อคณาจารย์ที่เป็นเจ้าของบทความที่คณะกรรมการฯ ไม่สามารถนำบทความที่ส่งมาลงตีพิมพ์ได้ทั้งหมด เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลา และจำนวนหน้าการพิมพ์ จะได้นำบทความดังกล่าวไปจัดพิมพ์ในโอกาสต่อไป พร้อมกันนี้ต้องขอขอบคุณและขออนุโมทนาต่อทุกท่านที่ได้อุทิศกำลังกายและกำลังสติปัญญา ร่วมกันจัดทำหนังสือสารนิพนธ์ดังกล่าว ให้สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อยเป็นอย่างดี

(พระศรีคัมภีร์ญาณ, รศ.ดร.)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ประธานคณะกรรมการฝ่ายจัดทำสูจิบัตรและสารนิพนธ์

บทบรรณาธิการ

หนังสือสารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิต ในงานพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๕๙ ได้รวบรวมบทความวิชาการของท่านผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย นักวิชาการ เพื่อใช้ประกอบการสัมมนาพุทธศาสตรบัณฑิต ประจำปี ๒๕๕๙ สำหรับให้ท่านผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย นักวิชาการ พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต พุทธศาสตรมหาบัณฑิต และพุทธศาสตรบัณฑิต ใช้เป็นหนังสือประกอบการสัมมนาในครั้งนี้ กองบรรณาธิการได้รับเกียรติจากท่านผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และคณาจารย์ต่างสถาบันได้ส่งบทความทางวิชาการ เพื่อลงตีพิมพ์เผยแพร่ ซึ่งรายละเอียดบทความต่างๆ กองบรรณาธิการ กล่าวประมวลเนื้อหาได้ ดังนี้

ในภาคภาษาไทย ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนาและปรัชญา มีจำนวน ๒๕ บทความ เช่น พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร. อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำเสนอเรื่องการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นการอธิบายให้ทราบถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจการพระพุทธศาสนาที่ทำโดยไม่คำนึงถึงพระธรรมวินัยและจารีต แทนที่จะเป็นคุณกลับเป็นโทษแก่พระพุทธศาสนา เพราะทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ คือ แทนที่จะปฏิรูปศาสนา กลายเป็นปฏิวัติศาสนา ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ถึงหลักการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาด้วยธรรมาภิบาล ในประเด็นต่อมา ใครอยากมีอายุยืน เป็นบุคคลผู้สูงวัย ก็อ่านงานเขียนของ พระมหาทวี มหาปณฺโณ, ผศ.ดร. ซึ่งได้สะท้อนให้เห็นว่าจะมีอายุยืนต้องปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง และหากเป็นผู้สูงอายุแล้ว ก็มีหลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมในผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นงานการเขียนของพระสุนทรภักดีคุณ และคนที่มียุวมานั่น จำต้องรู้การเกิด ซึ่งการเกิดถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์ ซึ่ง ศ.พิเศษ อติศักดิ์ ทองบุญ ราชบัณฑิต ก็ได้ถ่ายทอดความรู้ โดยได้ศึกษาวิเคราะห์จุดเริ่มต้นชีวิตมนุษย์ตามทรรศนะทางพระพุทธศาสนาได้อย่างประจักษ์ชัด และจุดกำเนิดชีวิตมนุษย์ พัฒนามาจากไข่ ซึ่งปัจจุบัน มีการขายไข่ใบละหมื่น ซึ่ง รศ.ดร.โสวิทย์ บำรุงภักดี ก็ได้เขียนบทความเกี่ยวกับผู้หญิงขายไข่ใบละหมื่น ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ตามแนวคิดเรื่องเหตุปัจจัยในพุทธปรัชญา ในด้านเชิงประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา อาจารย์ในภาคเหนือ ได้นำเสนอเกี่ยวกับปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาในล้านนา โดย ผศ.ดร.เทพประวิณ จันทร์แรง และคัมภีร์พระพุทธศาสนาในท้องถิ่น ในการส่งเสริมวิถีชีวิต โดย ผศ.ดร.พูนชัย ปันนียะ และรศ.สมบุรณ์ บุญฤทธิ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ภาคใต้ ได้นำเสนอเรื่องพญานาคกับรอยพระพุทธบาทในตำราอู้งงคราตุนิทาน พร้อมภาพประกอบอย่าง

น่าสนใจ ซึ่งเรื่องที่น่าเสนอนั้นได้สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมที่มีรากฐานจากพระพุทธศาสนา ซึ่งการอ้างวัฒนธรรมไทยที่มีรากฐานจากพระพุทธศาสนา ซึ่ง รศ.ดร.ประเวท อินทองปาน ได้จำแนกไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งพระศรีธวัชเมธี ไปปฏิบัติศาสนกิจที่ภูฏาน ได้เล่าเรื่องราวทางพระพุทธศาสนาได้อย่างเห็นภาพ ในด้านการปฏิบัติธรรม พระมหาเมธา จนทสาโร, ดร. ได้นำเสนอเรื่องสัมปชัญญูปพะ เน้นให้รู้ถึงการมีสติกับอยู่ปัจจุบัน ซึ่งได้ค้นคว้ามาจากคัมภีร์ ทั้งพระไตรปิฎก อรรถกถา และฎีกา ตามลำดับ ในด้านคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนานั้น เช่น อรรถกถาธรรมบทในสังคมไทย รศ.ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร ได้วิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับอรรถกถาได้อย่างละเอียด และ พระมหาวรชัย วราสโร, ดร.ก็ได้นำเสนอประวัติคัมภีร์สหทวิเสส ได้อย่างชัดเจน

ในตอนที่ ๒ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มีจำนวน ๑๕ บทความ เช่น พระครูปริยัตติกิตติธำรง, ผศ.ดร. คณบดีคณะสังคมศาสตร์ ได้นำเสนอบทความทางวิชาการ เรื่องพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม โดยสะท้อนให้ถึงปัญหาของสังคมมีอะไรบ้าง และจะใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์แก้ปัญหาได้อย่างไร ซึ่งผู้ที่จะดำเนินการได้เป็นผลสำเร็จ ต้องอาศัยพุทธวิธีเป็นหลักในการบริหาร ซึ่งพระเทพปริยัตติธรรมเมธี, ผศ.ดร. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ก็ได้นำเสนอเรื่องพุทธวิธีการบริหารจัดการทางรัฐประศาสนศาสตร์ไว้อย่างละเอียด ในด้านการจัดการเรียนการสอน รศ.ดร.ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม ได้เขียนบทความเรื่องการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาความเป็นจริง โดยประยุกต์พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่และ ผศ.จักรแก้ว นามเมือง ก็ได้้นำเสนอการสอนแนวใหม่ ด้วยเรื่องการสอนกับทฤษฎี ๓ อ. ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะชีวิตความเป็นครูให้เพิ่มพูนมากขึ้น ซึ่งความเป็นครูนั้น ต้องอาศัยการพัฒนาทักษะชีวิตความเป็นครูด้วยหลักพุทธธรรม อีกทั้งรู้จักประยุกต์ใช้หลักจริยธรรมเชิงพุทธ และมีรูปแบบการรักษาสุขภาพจิตเชิงพุทธบูรณาการ ก็จะสามารถพัฒนาสังคมให้เจริญยิ่งขึ้น ในด้านการสังคมสงเคราะห์ ผศ.ประเสริฐ ปอนถิ่น ได้บรรยายให้เห็นถึงผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนด้านการศึกษาสงเคราะห์แก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ราบสูงด้วยความเอาใจใส่และติดตามงานด้านนี้อย่างต่อเนื่อง ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ผศ.พลวัฒน์ ชุมสุข ได้นำเสนอบทความทางวิชาการเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธแบบบูรณาการ ในด้านการสื่อสารกับประชาคมอาเซียน การใช้ภาษาอังกฤษถือว่ามีความสำคัญ อาจารย์อีก ๒ รูป/คนทั้งพระและฆราวาสได้นำเสนอเรื่องแนวทางการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้รูปแบบกลวิธีการสื่อสาร อันเป็นงานเขียนของ พระมหาสังเวช ศรีโคตร, ผศ.ดร. และเรื่อง

ภาษาเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนต้องมีทั้งความอดทนและความพยายาม ซึ่งทั้ง ๒ บทความนี้ เป็นการเสนอหลักการพัฒนาภาษาอังกฤษได้อย่างลงตัว ซึ่งเมื่อทำได้สำเร็จก็จะเป็นการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้วยหลักพุทธธรรมของมหาวิทยาลัยสงฆ์อย่างสมภาคภูมิ

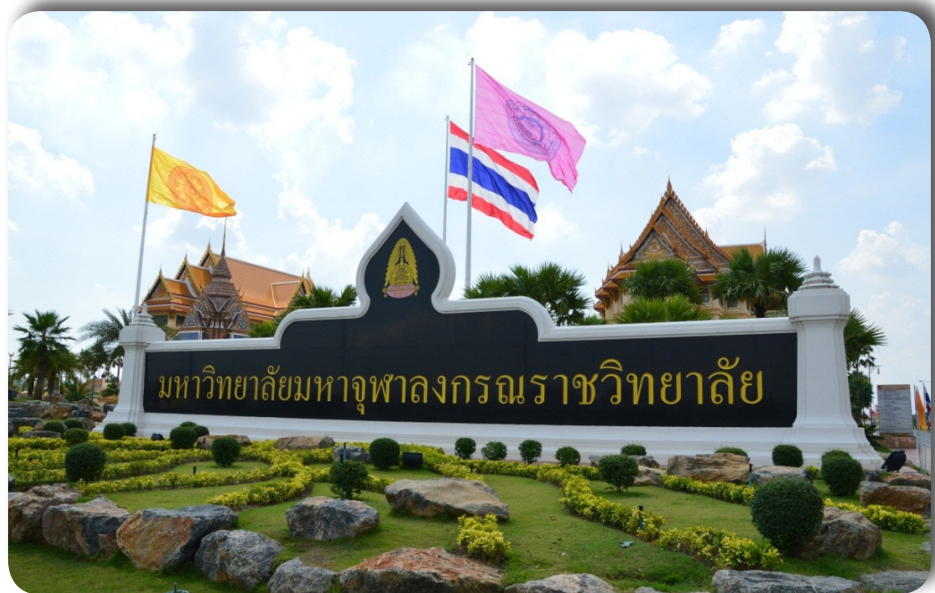
นอกจากนี้ในภาคภาษาอังกฤษ ยังมีอีก ๓ บทความ คือ (๑) An analysis of figurative language in the Isan Mahachat Sung-Sermon By Assoc. Prof. Dr. Dipti Visuddhankoon (Thet Laeh) (๒) Tang Xuanzang: The World Famous Buddhist Pilgrim as He is known in Thai Art and Literature By Asst. Prof. Dr. Sudarat Buntoakul (๓) Buddhism in Thai Life : Thai Model for ASEAN By Dr. Decha Kuppako

สำหรับรายละเอียดของบทความทั้งหมดนี้ ผู้ใคร่ต่อการศึกษา สามารถอ่านได้จากหนังสือสารนิพนธ์เล่มนี้.

ปรัชญามหาวิทยาลัย : มหาจุฬาราชูสร้างคุณค่าบัณฑิตธรรม

วิจัยพุทธจตุธรรมล้ำแสงส่อง
สร้างคอมทองทั่วทิศจิตสดใส
โลกธรรมอย่าเห็นเย็นชื่นใจ
เพ่งภายในแจ้งอยู่ตื่นรู้จริง
บูรณาการสานคล้องคลองศาสตร์ใหม่
เชื่อมโยงในเกิดดับสรรพลึง
หลอมวัตถุจิตสนิทอิง
อาศัยพินามรูปสुบสายธาร
กายสะพรั่งสังคมาารมณจิต
เพียรพินิจพัฒนาเวลาผ่าน
แดนดีบุกสุขสมอุดมการณ์
จิตวิญญูณเปี่ยมประโยชน์โปรดเมตตา
ดินสู่ดาวพราวดวงโชติช่วงเด่น
สูงส่งเช่นโคมธรรมนำศึกษา
สติเสริมเพิ่มผูกจุดปัญญา
ซึ่มรรคาคับทุกข์สุขสายกลาง
ธงแห่งธรรมล้ำทิวพลิวสะบัด
ชี้แจ่มชัดพุทธพจน์บทกระจ่าง
มหาจุฬาพาพบสงบทาง
สุดสว่างชีวิตบัณฑิตชน

ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตทุกท่าน
(ดร.อดุลย์ คนแรง : ประพันธ์)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำปรารภ	(๓)
ถ้อยแถลง	(๕)
บทบรรณาธิการ	(๖)
ปรัชญามหาวิทยาลัย : มหาจุฬาฯ สร้างคุณค่าบัณฑิตธรรม	(๗)

ภาคภาษาไทย

ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนาและปรัชญา

การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา พระพรหมบัณฑิต,ศ.ดร.	๑
ธรรมคตินิยมในศิลปะและวัฒนธรรมไทย พระครูสิริรัตนานุวัตร,รศ.ดร.	๒๑
หลักการมีอายุยืนแนวพุทธ โดย พระมหาทวี มหาปณฺโณ, ผศ.ดร.	๔๑
ฟ้าต่ำ แผ่นดินสูง ที่ภูพาน พระศรีธวัชเมธี	๔๙
พุทธธรรม : พลังขับเคลื่อนสู่สังคมสันติสุข พระมหาปริตตา ขนฺตีโสภโณ, ผศ.ดร.	๗๑
หลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมในผู้สูงอายุ พระสุนทรกิตติคุณ, ผศ.	๗๙
ประวัติคัมภีร์สัทททาวิเสส พระมหาสุรชัย วราสโภ, ดร.	๙๒
สัมปชัญญูปพะพะ : แนวคิดการภาวนาเพื่อการพัฒนาตนและสังคม พระมหาเมธา จันทสาโร, ดร.	๑๐๓
บัณฑิตกับใบปริญญาบัตร พระมหามิตร จิตปณฺโณ, ผศ.ดร.	๑๒๕
จกัถวัตตีสูต : วิเคราะห์เชิงแนวคิดเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดย พระมหาอุทิศ กวีวิโส	๑๓๒

ศึกษาวิเคราะห์จุดเริ่มต้นชีวิตมนุษย์ตามทรรศนะทางพระพุทธศาสนา ศ.พิเศษ อติศักดิ์ ทองบุญ ราชบัณฑิต	๑๔๖
ปรากฏการณ์ตึกตากลูกเทพ อาจารย์สนิท ไชยวงศ์คต	๑๕๔
การเรียนรู้ชีวิตและจิตในแง่มุมพระพุทธศาสนา รศ.ดร.ธีรยุทธ พึ่งเทียน	๑๖๘
กระบวนการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนา รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	๑๗๓
อรรถกถาธรรมบทในสังคมไทย รศ.ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร	๑๙๔
ผู้หญิงชายไขใบละหมื่น : วิเคราะห์ตามแนวคิดเรื่อง ‘เหตุปัจจัย’ ในพุทธปรัชญา รศ.ดร.โสวิทย์ บำรุงศักดิ์	๒๐๙
พญานาคกับพระพุทธบาทในตำนานอุรังคธาตุนิทาน รศ.สมบุญ บัญญัติ	๒๒๕
การดำรงวัฒนธรรมไทยที่มีรากฐานจากพระพุทธศาสนา รศ.ดร.ประเวท อินทองปาน	๒๔๑
ปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาในล้านนา ผศ.ดร.เทพประวิณ จันทร์แรง	๒๕๗
พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสถาบันครอบครัว ผศ.ดร.ดิเรก นุ่นกล้า	๒๖๔
คัมภีร์พุทธศาสนาท้องถิ่น ในการส่งเสริมวิถีชีวิต ผศ.ดร.พูนชัย ปันธิยะ	๒๗๓
การฟังเชิงพุทธ : สันติวิธีเริ่มต้นที่ตัวเราเอง อาจารย์อภิชา ฤกษ์ชัย	๒๘๔
ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสังฆสภากับรัฐสภา ดร.วิโรจน์ คุ้มครอง	๒๙๙
การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ดร.บุญชญา วิวิธขจร	๓๑๑

บัว ๔ เหล่า หรือ บัว ๓ เหล่า	
อาจารย์ชำนาญ เกิดช่อ	๓๒๗
ตอนที่ ๒ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	
พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	
พระครูปริยัติกิตติธำรง, ผศ.ดร.	๓๓๓
พุทธวิธีการบริหารจัดการทางรัฐประศาสนศาสตร์	
พระเทพปริยัติเมธี, ผศ.ดร.	๓๔๕
การพัฒนาทักษะชีวิตความเป็นครูด้วยหลักพุทธธรรม	
พระครูสังฆรักษ์กิตติพงษ์, ผศ.	๓๕๕
แนวทางการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้รูปแบบกลวิธีการสื่อสาร	
พระมหาสังเวช ศรีโคตร ผศ.ดร., นายทวิศักดิ์ ชูมา	๓๖๖
รูปแบบการรักษาสุขภาพจิตเชิงพุทธบูรณาการกับการรักษาสุขภาพในสังคมไทย	
พระมหาอุทตนา นรเสฏฐโธ, ดร. และ จุฑารัตน์ ทองอินจันทร์	๓๗๗
การให้คำปรึกษาแบบพิจารณาความเป็นจริง	
รศ.ดร.ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม	๓๙๓
การประยุกต์หลักจริยธรรมเชิงพุทธในการพัฒนาเด็กในชุมชนพหุวัฒนธรรม	
ผศ.สุชน ประวัตินิ	๔๐๖
วิสัยทัศน์ในสิทธิกับสังคมการปกครองและอาเซียนเศรษฐกิจ	
ผศ.บัญชา จำปารักษ์	๔๑๔
การสงเคราะห์ทางการศึกษาเยาวชนบนพื้นที่สูง	
ผศ.ประเสริฐ ปอนถิ่น	๔๑๙
การสอนกับทฤษฎี ๓ อ.	
ผศ.จักรแก้ว นามเมือง	๔๓๒
ความรู้ : ประสบการณ์ : การทำงานวิจัยภายใต้หัวข้อ	
การพัฒนาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ด้วยหลักพุทธธรรมของมหาวิทยาลัยสงฆ์	
ผศ.ดร.วรวิทย์ นิเทศศิลป์	๔๔๔
แนวทางการฝึกฝนทักษะทางภาษาอังกฤษ	
ผศ.ดร.สำราญ ชันสำโรง	๔๕๓

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ ผศ.พลวัฒน์ ชุ่มสุข	๔๖๓
ร่องรอยประสบการณ์มองผ่านประกันคุณภาพ นายสนธิญาณ รักษาภักดิ์	๔๗๖
นิติตปฏิบัติการศึกษาศาสตร์ช่วยพัฒนาสังคม : ต้นแบบการเรียนรู้ สู่ความเป็นบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย กองกิจการนิติต	๔๙๐
ภาคภาษาอังกฤษ	
An analysis of figurative language in the Isan Mahachat Sung-Sermon (Thet Laeh) By Assoc. Prof. Dr. Dipti Visuddhangkoon	๕๑๙
Tang Xuanzang: The World Famous Buddhist Pilgrim as He is known in Thai Art and Literature By Asst. Prof. Dr. Sudarat Buntoakul	๕๓๙
Buddhism in Thai life Thai model for ASEAN By Dr. Decha Kuppako	๕๕๓
ภาคผนวก	
สรุปผลโครงการบรรพชาสามเณรและอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน ปี ๒๕๕๘	๕๗๗
โครงการบรรพชาและอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน ด้านยาเสพติด ประจำปี ๒๕๕๙	๕๙๘
คณะกรรมการฝ่ายจัดสัมมนาทางวิชาการและคณะกรรมการฝ่ายสุจิตร์และสารนิพนธ์	๖๐๗
รายนามผู้ปฏิบัติงานพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๕๙	๖๑๑

ภาคภาษาไทย

ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนาและปรัชญา

ภาพกิจกรรมสัมมนาพุทธศาสนบัณฑิต ๔ ภาค